

اینجا فقره‌ای رخ داده است

محمدحسن روزی طلب

انتشارات سوره مهر (وابسته حوزه هنری)

سوره مهر

اینجا فتنه‌ای رخ داده است

محمدحسن روزی طلب

چاپ، صحافی و لیتوگرافی؛ ویژه دار قدیشه-چاپ اندیشه
چاپ اول: ۱۳۹۳
شمارگان: ۱۱۰۰ نسخه
شایک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۷۵-۸۲۵-۶

سرشناسه: روزی طلب، محمد
عنوان و نام پدیدآور: اینجا فتنه‌ای رخ داده است
مشخصات نشر: تهران: شرکت انتشارات سوره مهر، ۱۳۹۳
مشخصات ظاهری: ۸۷۴ ص

ISBN: 978-600-175-825-6

وضعیت فهرست نویسی: فیا
موضوع: فتنه -- در کشور -- قرن ۲۰ م.
شناسه افزوده: شرکت انتشارات سوره مهر
رده بندی کنگره: ۱۳۹۳/ت ۳/ک ۱۵۴۴ DSR
رده بندی دیویی: ۸۵/۹۰۵
شماره کتابشناسی ملی: ۲۳۹۴۲۰۳

نشانی: تهران، خیابان حافظ، خیابان رشتت، پلاک ۲۳
مندوق پستی: ۱۵۸۱۵-۱۱۴۴

تلفن: ۶۱۹۴۲ سامانه پیامک: ۳۰۰۰۵۳۱۹

تلفن مرکز بخش (پنج خط) ۶۶۴۶۰۹۹۳ فکس: ۶۶۴۶۹۹۵۱

www.soremehr.ir

نقل و چاپ نوشته‌ها منوط به اجازه رسمی از ناشر است.

- گفت وگو با علی مطهری / ۲۸ خردادماه ۱۳۸۸ ۱۵
- گفت وگو با علی اکبر ولایتی / ۲۹ خرداد ۱۳۸۸ ۲۹
- گفت وگو با علی اصغر شریفی راد / ۲۹ خرداد ۱۳۸۸ ۴۷
- گفت وگو با محمدجواد لاریجانی / ۱ تیر ۱۳۸۸ ۵۹
- گفت وگو با سید حمید مولانا / ۱ تیر ۱۳۸۸ ۷۳
- گفت وگو با آیت الله محی الدین حائری شیرازی / ۸ تیر ۱۳۸۸ ۸۵
- گفت وگو با سید حمید مولانا / ۱ مرداد ۱۳۸۸ ۹۷
- گفت وگو با حجت الاسلام و المسلمین سید مهدی طباطبایی / ۲ مردادماه ۱۳۸۸ ۱۱۱
- گفت وگو با سید حمید مولانا / ۳ مردادماه ۱۳۸۸ ۱۱۹
- گفت وگو با حجت الاسلام و المسلمین مرتضی آفاتیهرانی / ۹ دی ماه ۱۳۸۸ ۱۳۱
- گفت وگو با نادر طالب زاده / ۱۶ و حجت الاسلام و المسلمین سید محمد قائم مقامی ۱۴۳
- گفت وگو با عباس سلیمی نمین و سید مرتضی نبوی / ۲ و ۱۵ دی ماه ۱۳۸۸ ۱۵۷
- گفت وگو با وحید جلیلی و علی مطهری / ۱۷ دی ۱۳۸۸ ۱۸۵
- گفت وگو با محمد خوش چهره و مهدی کلهر / ۲ و ۱۹ دی ۱۳۸۸ ۲۱۷
- گفت وگو با حسین شریعتمداری و مصطفی کواکبیان / ۲۲ دی ۱۳۸۸ ۲۳۵
- گفت وگو با علی رضا زاکانی و جواد اطاعت / ۲۲ دی ۱۳۸۸ ۲۶۵
- گفت وگو با حجت الاسلام و المسلمین علی رضا پناهیان / ۷ بهمن ۱۳۸۸ ۲۹۹
- گفت وگو با حجت الاسلام و المسلمین جعفر شجونی / ۱۰ بهمن ۱۳۸۸ ۳۱۹
- گفت وگو با مسعود دهنمکی / ۱۱ بهمن ۱۳۸۸ ۳۳۷
- گفت وگو با حسین کجویان / ۱۳ بهمن ۱۳۸۸ ۳۵۷
- گفت وگو با دکتر سعید زیباکلام / ۱۴ بهمن ۱۳۸۸ ۳۷۳
- گفت وگو با فواد ایزدی و فروز رجایی فر / ۱۵ بهمن ۱۳۸۸ ۳۸۵

- گفت‌وگو با علی فلاحیان / ۱۷ بهمن ۱۳۸۸ ۴۱۳
- گفت‌وگو با سعید قاسمی / ۱۸ بهمن ۱۳۸۸ ۴۳۵
- گفت‌وگو با نادر طالب‌زاده / ۲۰ بهمن ۱۳۸۸ ۴۵۹
- گفت‌وگو با رضا سراج و امیر محبیان / ۲۱ بهمن ۱۳۸۸ ۴۷۷
- مناظره عبدالرضا داوری و محمدباقر نوبخت / ۶ اسفند ۱۳۸۸ ۵۰۵
- مناظره حسین فدایی و علی عسگری / ۹ اردیبهشت ۱۳۸۹ ۵۳۵
- گفت‌وگو با جعفر گونزالس و سهیل اسعد / ۲۳ اردیبهشت ۱۳۸۹ ۵۶۵
- گفت‌وگو با حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر سید محمود نبویان و مجتبی شاکری / ۲۷ اردیبهشت ۱۳۸۹ ۵۷۹
- گفت‌وگو با مرتضی نبوی / ۲ خرداد ۱۳۸۹ ۶۰۷
- گفت‌وگو با علی شمشانی / ۳ خرداد ۱۳۸۸ ۶۱۷
- گفت‌وگو با حجت‌الاسلام والمسلمین میرباقری / ۶ خرداد ۱۳۸۹ ۶۳۷
- گفت‌وگو با عباس سلیمی‌نمین و احمد رهدار / ۸ خرداد ۱۳۸۹ ۶۶۳
- گفت‌وگو با حجت‌الاسلام والمسلمین محمد حسن رحیمیان / ۹ خرداد ۱۳۸۸ ۶۹۳
- گفت‌وگو با حجت‌الاسلام والمسلمین میراحمد رضا حاجتی و حجت‌الاسلام حسن تونو / ۱۰ خرداد ۱۳۸۹ ۷۱۱
- گفت‌وگو با حجت‌الاسلام والمسلمین روح‌الله حسینیان / ۱۲ خرداد ۱۳۸۹ ۷۲۹
- گفت‌وگو با سعید حدادیان و صادق آهنگران / ۱۳ خردادماه ۱۳۸۹ ۷۴۹
- گفت‌وگو با محمدحسین صفارهرندی / ۱۶ خردادماه ۱۳۸۹ ۷۷۵
- گفت‌وگو با آیت‌الله محمد مؤمن / ۲۰ خرداد ۱۳۸۹ ۷۹۳
- گفت‌وگو با حسین الله‌کرم / ۳ مرداد ۱۳۸۹ ۸۱۱
- گفت‌وگو با جواد منصوری / ۱۴ تیر ۱۳۸۹ ۸۲۷
- مناظره علی اکبر جوانفکر و حجت‌الاسلام حمید رسایی / ۲۶ مرداد ۱۳۸۹ ۸۳۷

پیش‌گفتار

«حرف‌هایی که تاریخ مصرف ندارد» این بهترین توصیف برای کتابی است که پیش رو دارید. اکنون پس از گذشت پنج سال از انتخابات دهم ریاست جمهوری و اتفاقات تلخ پس از آن بهتر درک می‌کنیم که آن اتفاقات یک‌شبه و با اعلام نتایج انتخابات رخ نداد؛ بلکه ریشه و سابقه‌ای هم‌تراز با انقلاب اسلامی داشت. انباشت کینه‌ها و شبهه‌ها در سی سال پس از انقلاب اسلامی کاری کرد که به قول مسعود ده‌نمکی از پهلوی تا مهدی خزعلی در یک صف قرار بگیرند. در این میان رأی مردم و جمهوریت نظام می‌رفت که قربانی کشمکش‌های سیاسی شود.

سه روز بعد از برگزاری انتخابات و در حالی که شهر تهران در آتش راهپیمایی سکوت می‌سوخت اولین برنامه ایران ۸۸ روی آنتن رفت و علی مطهری، که در مخالفت با پیروز انتخابات شهره بود، اظهار کرد در کشور فتنه‌ای رخ داده است! او فتنه را نیز معنا کرد. گفت فتنه جایی است که حق و باطل با هم مخلوط می‌شود و تشخیص حق از باطل مشکل! پس روشنگری لازم است.

چندی بعد با سرد شدن ابزار «اردوکشی خیابانی برای تحمیل مصلحت به رهبری» فریاد «این عمار» ولی فقیه شنیده می‌شد. نخبگان محل این درخواست بودند؛ اما «نخبگان دائم التلویزیون!» یا حاضر به سخن گفتن نبودند یا حرف جدیدی برای گفتن نداشتند. این دو پدیده وقتی با واقعه سهمگین عاشورای ۸۸ تلاقی پیدا کرد موجب شد

ابتدا مناظره‌ها و بعد برنامه‌های دیروز امروز فردا مسلسل وار روی آنتن برود. نسل اول برنامه دیروز امروز فردا دو خاصیت ویژه داشت؛ یکی اینکه شخصیت‌های جدیدی را به تلویزیون کشاند و اتفاقاً همین بداعت شخصیت‌ها بود که توجهات را جلب کرد. دوم اینکه سخنان این شخصیت‌ها صریح بود و انگار سخنان دوپهلو را پشت در استودیو جا گذاشته بودند!

کتاب پیش رو شامل چهل و سه گفت‌وگو و مناظره است که در قالب برنامه‌های ایران ۸۸، رویه فردا، و دیروز امروز فردا از خرداد ۱۳۸۸ تا اواخر مرداد ۱۳۸۹ از شبکه سوم سیما پخش شده است. البته این گفتارها بخشی از این برنامه‌هاست که ارتباط مستقیمی با فتنه ۸۸ داشته‌اند؛ والا برنامه‌های جالبی در حوزه ماهواره، حجاب، عفاف، و ... نیز وجود داشت که قلم گرفته شد.

متن این برنامه‌ها بدون کمترین ویراستاری محتوایی آورده شده و هر جایی که توضیحی لازم بوده در پانویست آورده شده است.

در پایان جا دارد از آقای محمد حمزه‌زاده، مدیر محترم انتشارات سوره مهر، که بزرگوارانه پذیرفتند این کتاب به مثابه سندی تاریخی منتشر شود تشکر کنم. همچنین از آقایان رسول عبادی و عبدالحمید روزی‌طلب که بنده را در تدوین کتاب یاری کردند سپاس گزارم.

محمدحسین روزی‌طلب

۱۴ خرداد ۱۳۹۳

مقدمه

زمانی که برای اجرای برنامه زنده ایران ۸۸ دعوت شدم تصور نمی‌کردم بعد از چند هفته بناست جنجالی‌ترین انتخابات تاریخ معاصر ایران اتفاق بیفتد. پخش برنامه ایران ۸۸ در اوایل اردیبهشت سال ۱۳۸۸ و با هدف تحلیل جریان‌های سیاسی حاضر در انتخابات از شبکه ۳ سیما شروع شد. یک هفته مانده به انتخابات و پس از مناظره داغ محمود احمدی‌نژاد و میر حسین موسوی از اجرای برنامه کناره‌گیری کردم. علت این بود که رسانه‌های حامی میر حسین موسوی با استناد به برخی یادداشت‌های سابق من در سایت رجانیوز و دیگر رسانه‌های اصول‌گرا به حضورم در تلویزیون اعتراض کرده بودند و به این بهانه صداوسیما را به عدم رعایت عدالت و انصاف متهم می‌کردند. البته عموم اخبار و اطلاعاتی که درباره سوابق و حتی نسبت‌های فامیلی من منتشر می‌شد حقیقت نداشت و خودم هم از خواندن آن‌ها متعجب می‌شدم. به هر حال با اتفاقات چند روز بعد از انتخابات دوباره به برنامه برگشتم. بنا بود همه سؤالات و شبهات موجود درباره انتخابات در این برنامه پاسخ داده شود؛ تا حد ممکن هم این اتفاق افتاد. خاطرم هست در پرسش از مهمان‌ها و مسئولان حاضر در برنامه آن‌قدر صریح و بی‌پرده بودم که برخی به من اتهام زدند فلانی هم خودش به تقلب معتقد است! اظهارات جنجالی علی مطهری، محمدجواد لاریجانی، و پروفیسور مولانا در برنامه ایران ۸۸ در

هفته‌های پس از انتخابات جزء اخبار پرسروصدای رسانه‌ها بود. شاید دشوارترین لحظات مربوط به چند روزی بود که صداوسیما در محاصره معترضان بود؛ خیابان ولی عصر (عج) را مسدود کرده بودند و راه ورود معمول به سازمان را بسته بودند. ما مجبور بودیم با هماهنگی مأموران از در دیگری وارد شویم. خیلی علاقه‌مند بودم با دوربین میان آن‌ها بروم و درباره ذهنیتشان با آن‌ها حرف بزنم و همان گفت‌وگوها را شب در برنامه زنده پخش کنم. ولی خشونت‌هایی که آن روزها رایج بود مانع می‌شد؛ خبر تعرض آن‌ها به برخی از همکارانمان را در سطح شهر شنیده بودیم. به هر تقدیر این برنامه تا اواسط مردادماه ادامه داشت.

اما اجرای برنامه دو به فردا به اتفاقات دی‌ماه ۱۳۸۸ و حرمت‌شکنی‌های بی‌سابقه جریان فتنه در عاشورای آن سال برمی‌گردد. فردای عاشورا که اخبار تکان‌دهنده این اتفاقات منتشر شد از طرف مسئولان تلویزیون تماس گرفتند و خواستند که برنامه‌ای را برای تحلیل این اتفاق تدارک ببینیم. عصر روز بعد اولین قسمت آن برنامه با نام رو به فردا روی آنتن رفت. خیلی اجمالی درباره راهپیمایی، که بنا بود فردای آن روز، یعنی ۹ دی، در تهران برگزار شود، صحبت کردیم. راهپیمایی به نظر من اتفاقی معمولی بود؛ مثل همه راهپیمایی‌ها. ولی وقتی ظهر روز نهم همراه نجم‌الدین شریعتی به چهارراه ولی عصر رفتیم با واقعه‌ای کم‌سابقه مواجه شدیم؛ هم حضور مردم و هم لحن و حرارتشان عجیب بود. برخی شعارها و تابلوهایی که در دست مردم بود از نظر تلویزیون قابل پخش نبود. برای همین هنوز هم ابعاد جذاب این حماسه بی‌نظیر چنان که باید آشکار نشده است. این اتفاق تصمیمات مدیران تلویزیون را عوض کرد. بنا شد چند روز هم در تحلیل حماسه ۹ دی برنامه ادامه پیدا کند. اما از روز جمعه با مشورت یا نادر طالب‌زاده ماجرأ عوض شد. طالب‌زاده تشویق کرد که ابتکار عمل را از دست رسانه‌های ضد انقلاب بگیریم و با راه انداختن مناظره‌ها و حضور استدلال‌های مختلف برنامه را به راه دیگری بکشانیم. تصمیم سختی بود؛ ولی مدیران تلویزیون که از حماسه ۹ دی اعتماد به نفس بیشتری پیدا کرده بودند با این پیشنهاد موافقت کردند. اولین مناظره با احتیاط بین علی مطهری و وحید جلیلی برگزار شد. بازتاب این اتفاق در داخل و خارج از کشور بسیار فراتر از توقع و پیش‌بینی ما بود. گویا دیگر نمی‌شد از ادامه آن طفره رفت. عموم رسانه‌ها مطالبه شفاف و سرسختی را برای ادامه مناظره‌ها راه انداخته بودند. مناظره‌های بعدی با دوتن کلهر و خوش‌چهره، شریعتمداری و کواکبیان، و زاکانی

و اطاعت ادامه پیدا کرد و رو به فردا را به پربیننده‌ترین برنامه تلویزیون تبدیل کرد. رسانه‌های ضد انقلاب علیه برنامه شدیداً موضع گرفتند و آن را یک شوی دروغین برای اغوای مردم معرفی کردند. به موازات موفقیت برنامه در جلب نظر مخاطبان، تهدیدهای مجهول هم علیه عوامل برنامه زیاد شد؛ از تهدید به قتل تا به آتش کشیدن خانه. البته بروز اجتماعی و واکنش عمومی مردم بسیار مثبت بود.

کار بسیار دشوار بود. دشواری‌ها بیشتر مربوط به هماهنگ کردن طرفین مناظره بود. اغلب پیشنهادهای ما به نتیجه نمی‌رسید. چهره‌های سیاسی طرف مقابل را نمی‌پذیرفتند یا برای حضورشان در برنامه شرط‌های عجیب و ناممکن می‌گذاشتند. تلاش ما برای راضی کردن برخی شخصیت‌های حامی میر حسین موسوی و مهدی کروبی مانند سید محمود دعایی، محمدرضا تابش، قدرت‌الله علیخانی، الیاس حضرتی، محمدرضا خباز، مسیح مهاجری، احمد مسجدجامعی، حسین مرعشی، مجید انصاری، و ... بی‌نتیجه ماند و من ناچار شدم برای رها شدن از فشار رسانه نام آن‌ها را در برنامه زنده اعلام کنم. هیچ‌یک از افرادی که نام برده شدند دعوت ما را انکار نکردند. به این ترتیب دست ما برای برگزاری مناظره کاملاً خالی شده بود. اما مخاطبان با وعده مناظره محسن رضایی و علی‌اکبر ولایتی یک هفته منتظر برنامه بودند؛ مناظره‌ای که به دلایلی برگزار نشد! طبعاً اعلام اسامی کسانی که از مناظره طفره رفته بودند یگانه راه نجات از سرزنش‌های مخاطبان بود؛ کاری که شاید مورد رضایت و انتظار مدیران تلویزیون نبود. اما به هر تقدیر رو به فردا به پایان رسید و آن شکل ویژه از مناظره‌های صریح و جنجالی در سال‌های بعد هم ادامه نیافت.

اوایل بهمن ۱۳۸۸ با شدت گرفتن حملات رسانه‌های ضد انقلاب و اخباری که از طراحی‌های آن‌ها برای تحت‌الشعاع قرار دادن راهپیمایی ۲۲ بهمن منتشر می‌شد مدیران تلویزیون بار دیگر راه‌اندازی برنامه‌ای زنده را پیشنهاد کردند. جلسات با حضور معاون وقت سیما، جناب آقای دکتر میرباقری، برگزار شد. من عنوان دیروز، امروز، فردا را پیشنهاد کردم؛ با این ذهنیت که برنامه با بازخوانی تاریخ دیروز انقلاب قواعدی را برای تحلیل مسائل امروز انقلاب بیابد و برای فردا ایده‌پردازی و آینده‌پژوهی کند. ایده اصلی برنامه بلافاصله تأیید شد.

مسئله اصلی بحث مخاطب‌شناسی برنامه بود. دو راه پیش روی ما بود. راه اول ادامه مسیر رو به فردا بود؛ یعنی تلاش برای پاسخ دادن به کسانی که درباره حوادث

پیش آمده همچنان سؤال داشتند و دچار سوء تفاهم بودند و راه دوم تقویت جبهه خودی و استقرار در ادبیات و گفتمان انقلابی. راه اول، به علت استکفاف نمایندگان جریان اصلاح طلب در برنامه، پیش تر متوقف شده بود. برخی بر این باور بودند که این یک طراحی و دستور سازمانی از طرف رهبران اصلاح طلب است که با عدم حضورشان در تلویزیون سیاست شفاف سازی و رفع سوء تفاهمات را به شکست بکشانند. بنابراین راه دوم انتخاب شد. به تعبیری برنامه دیروز، امروز، فردا با رویکردی تهاجمی به رسانه های معارض طراحی شده بود و بنا بود با حضور شخصیت های انقلابی ابعاد گفتمان انقلاب اسلامی و رویکردهای صریح نظام جمهوری اسلامی به حوادث بازخوانی شود.

برنامه برای دهه فجر آماده پخش بود. ده شب برنامه زنده دیروز، امروز، فردا مورد اقبال عموم مخاطبان قرار گرفت. گفت وگوهای صریح سعید قاسمی، علی رضا پناهیان، حمید رسایی، سعید زیباکلام، مسعود ده نمکی، و ...، با لحنی بی تکلف و بی رودربایستی، به مذاق مخاطبان خوش آمده بود. دیروز، امروز، فردا به ما اثبات کرد که وقتی رسانه ملاحظه های دست و پا گیر و اضافی را کنار می گذارد و شفاف درباره پرسش های ذهنی مخاطبان حرف می زند موفق است. مأموریت این برنامه در شب ۲۲ بهمن به اتمام رسید. ولی، با توجه به اقبال مخاطبان، مدیران ارشد صداوسیما تصمیم گرفتند آن را ادامه دهند. طبعاً در شرایط ویژه سال ۱۳۸۸ و ۱۳۸۹ همیشه موضوعی جنجالی وجود داشت که ظرفیت سوزن شدن را داشته باشد. از بیانیه های گاه گاه سران فتنه تا مواضع شخصیت های سیاسی، موضوع محاکمه فتنه گران، اعترافات برخی متهمان، کشته سازی ها، دویلهو بودن برخی خواص، ممانعت از سخنرانی سید حسن مصطفوی در حرم امام راحل^(ره)، اعلام همبستگی منافقان و صهیونیست ها با جریان فتنه در داخل کشور، مواضع جنجالی احمدی نژاد، و ...

برنامه دیروز، امروز، فردا خوش اقبال بود که در دوران حضورش در تلویزیون رقیبی جدی نداشت. بنابراین همیشه مواضع و اظهاراتی که در برنامه مطرح می شد با بازتاب وسیع رسانه ای مواجه می شد. بازتاب های مثبت و منفی فشاری سنگین به وجود می آورد که گاهی امکان برنامه ریزی را سلب می کرد. مهمان ها غالباً با پیشنهاد ما و تأیید مدیران بالادستی به برنامه دعوت می شدند. موضوع برنامه به اطلاع آن ها می رسید؛ ولی آن ها در ریز سؤالاتی که بنا بود بیرسم دخالت نمی کردند و این در طراحی محتوای برنامه استقلال ایجاد کرده بود. البته واکنش ها، اعم از توییح ها و تشویق ها،

همیشه به راه بود و رسانه‌ها هم از حاشیه‌ها دست‌بردار نبودند. شاید برنامه‌ای که با حضور جناب آقای شمخانی در شب سوم خرداد ۱۳۸۹ برگزار شد پرحاشیه‌ترین برنامه دیروز، امروز، فردا بود؛ برنامه‌ای که خیلی زود به ما فهماند استقلال در مدیریت محتوای برنامه چندان هم خوشحال‌کننده نیست.

به هر تقدیر برنامه دیروز، امروز، فردا تا شهریور ۱۳۸۹ ادامه پیدا کرد. آخرین برنامه مناظره حمید رسایی و علی‌اکبر جوان‌فکر بود؛ برنامه‌ای که برای اولین بار (و آخرین بار) قرار بود درباره نقش اسفندیار رحیم‌مشایی در دولت نهم و دهم و حرف و حدیث‌های بسیاری که درباره او بود صحبت کند. مناظره خوب شروع نشد؛ ولی به‌خوبی به پایان رسید. البته هیچ‌یک از عوامل برنامه نمی‌دانستند که آن مناظره آخرین قسمت برنامه دیروز، امروز، فردا است. دیروز، امروز، فردا پس از چهار ماه تعطیلی در آذرماه ۱۳۸۹ با ساختار و اجرای جدید دوباره آغاز به کار کرد و همچنان - در خرداد ۱۳۹۳ - ادامه دارد.

صراحت برنامه گفت‌وگو محور اگر از سطح گفت‌وگوهای رایج در کوچه و خیابان کمتر باشد و دغدغه پرسش‌های ذهنی مخاطبان را نداشته باشد، محکوم به شکست است. مخاطبان خیلی زود واقعی یا ساختگی بودن یک گفت‌وگو را درک می‌کنند. اندیشه ما در طول مدت برنامه‌های سیاسی سال‌های ۱۳۸۸ و ۱۳۸۹ این بود که مخاطبان، چه موافق و چه مخالف، بدانند برنامه‌ای که می‌بینند گفت‌وگویی واقعی و بی‌پرده است و پشت صحنه این برنامه طراحی پیچیده برای اغوای مخاطبان وجود ندارد. از طرفی دیروز، امروز، فردا محمل حضور شخصیت‌های جدیدی در رسانه ملی بود. سال‌ها بود مخاطبان با شخصیت‌هایی تکراری مواجه بودند که از بد حادثه برخی از آن‌ها در جریان فتنه ۱۳۸۸ به لکنت و عدم صراحت مبتلا شده بودند. وقت آن بود که برش دیگری به جریان‌های سیاسی جوان‌تر زده شود تا مخاطبان حرف‌ها و مواضع تازه‌تر و در عین حال مستحکم‌تر را ببینند. حضور کسانی چون فؤاد ایزدی، سعید قاسمی، وحید جلیلی، سعید زیباکلام، سید محمود نبویان، حجت‌الاسلام قائم‌مقامی، مجتبی شاکری، احمد رهدار، احمد رضا حاجتی، و ... به شکل‌گیری صورت‌بندی جدیدی در عرصه سیاسی می‌انجامید تا مفهوم مبهم «بزرگان نظام» صرفاً در همسایگی شخصیت‌های معدودی که اتفاقاً بسیاری‌شان در آن برهه به ورطه موضع‌گیری‌های چندپهلوی افتاده بودند محدود نماند.

کتاب حاضر متن مکتوب‌شده مهم‌ترین و خبرسازترین گفت‌وگوها در سه برنامه ایران ۸۸، رو به فردا، و دیروز، امروز، فردا در حد فاصل خرداد ۱۳۸۸ تا شهریور ۱۳۸۹ است؛ گفت‌وگوهایی که اکنون برای تاریخ اسناد شناسایی حوادث تلخ و شیرین پس از انتخابات ریاست جمهوری ۱۳۸۸ به حساب می‌آید.

وحید یامین‌پور

۳ خرداد ۱۳۹۳

www.ketab.ir